

NIEUWS

‘Het monopolie van FIFA en UEFA is voorbij’: docent sportrecht fileert de kansen van de Super League voetbal

© Mogelijk krijgen we nog een aantal jaren de Champions League te zien zoals we hem nu kennen, waarna een hernieuwd concept van UEFA wordt gelanceerd

Sebastien Marien

Redacteur 22-12-2023, 10:53 Bijgewerkt op: 22-12-2023, 14:07

Een arrest van het Europees Hof van Justitie veroorzaakt opschudding in de voetbalwereld. UEFA en FIFA mogen clubs niet verhinderen een eigen alternatief voor een nieuwe Europese topcompetitie op te richten. “Het is bijna onvermijdelijk dat we alternatieven zullen zien voor Europese competities”, zegt expert Stefaan Van den Bogaert

De UEFA en FIFA zijn op de vingers getikt door een arrest van het Europees Hof van Justitie. Al jarenlang verzetten de voetbalfederaties zich tegen het idee van twaalf Europese topclubs om een eigen topcompetitie te

organiseren: de Super League. Spelers en clubs die aan zo'n alternatief toernooi deelnemen, riskeerden sancties.

Maar dat is onwettig, oordeelde het Europees Hof van Justitie donderdag. Voetbalcompetities zijn een economische activiteit en vallen daardoor onder de Europese mededingingsregels. “Daarmee doorbreekt de rechter het monopolie van FIFA en UEFA op het organiseren van Europese competities. De sportfederaties moeten andere partijen toelaten, zij het nog altijd op basis van voorwaarden”, zegt Stefaan Van den Bogaert. Hij is hoogleraar Europees recht aan de Universiteit Leiden en gastdocent sportrecht aan de VUB.

A22 Sport Management, de organisator van de Super League, kwam donderdagmiddag met een nieuw voorstel voor de werking van de Super League. Die bestaat uit drie Europese competities en moet dienen als een volwaardige vervanger voor de huidige Champions League, Europa League en Conference League. Alle uitleg over de werking van de Super League [leest u in dit artikel](#).

“Met het arrest hoopten FIFA en UEFA dat project voor eens en altijd dood te slaan”, stelt Van den Bogaert. “Alles wees er ook op dat dat zou lukken. Voor het verschijnen van zo'n arrest schrijft de secretaris-generaal telkens een opinie, en in de meeste gevallen geeft die al sterk de toon aan voor de uitspraak van het Hof. De opinie van de Griekse advocaat-generaal gaf bijna carte blanche en ongebreidelde macht aan de voetbalfederaties. Ik was geschrokken door die opinie.”

Maar het arrest geeft hen heel duidelijk een tik op de vingers. Het zet het licht op groen voor alternatieve competities.

STEFAAN VAN DEN BOGAERT. “Precies. Het arrest is opmerkelijk. Dit zet de deur open voor alternatieve voetbalcompetities. Het monopolie van de FIFA en UEFA is voorbij. Het is bijna onvermijdelijk dat we alternatieven zullen zien voor Europese competities.

“Al is het belangrijk te benadrukken dat de rol van UEFA en FIFA zeker niet uitgespeeld. Hun belangrijke functie is trouwens bevestigd door het arrest. Het is straks aan de federaties om de voorwaarden te bepalen waaronder nieuwe competities kunnen ontstaan. Maar die regels moeten helder en transparant zijn, niet discriminerend en conform met het mededingingsrecht.”

Opvallend in het voorstel van de Super League is dat de organisator A22 Sport Management duidelijk een inspanning

levert om zo weinig mogelijk partijen tegen het hoofd te stoten. De Super league is compatibel met nationale competities zoals de Jupiler Pro League, omdat wedstrijden nooit in het weekend plaatsvinden.

VAN DEN BOGAERT. “Het Europees Hof wil dat de eigenheid van de verschillende nationale competities behouden blijft, net als de uniformiteit in de sportkalender. De organisators spelen duidelijk in op dat gegeven in het arrest. Op basis van dit arrest is de kans klein dat een idee voor een Europese competitie met wedstrijden in het weekend standhoudt.

‘OPVALLEND IS DE MANIER WAAROP A22 HIER VICTORIE KRAAIT, TERWIJL DIT IN DE EERSTE PLAATS EEN OVERWINNING IS VOOR DE CLUBS’

Stefaan Van den Bogaert, hoogleraar Europees recht en docent sportrecht

“Een ander opvallend gegeven is dat de wedstrijden van de Super League gratis zouden worden uitgezonden, via een eigen streamingdienst, terwijl Champions League-wedstrijden in veel landen enkel te zien zijn via een betaalzender. Daarmee speelt de organisatie in op een deel van het arrest dat stelt dat UEFA en FIFA niet langer exclusief instaan voor de commercialisering van uitzendrechten.”

Maar de opbrengsten van de uitzendrechten worden ook gedeeld met de clubs.

VAN DEN BOGAERT. “Het lijkt erop dat de organisatie een ander businessmodel hanteert op basis van advertenties en het grotere bereik dat gratis uitzendingen met zich kan meebrengen. Het is natuurlijk goed mogelijk dat die gratis streaming maar tijdelijk geldt, bijvoorbeeld voor één seizoen. De Super League is voorgefinancierd door JP Morgan en heeft 4 miljard dollar aan budget. Met dat kapitaal kunnen ze in principe eerst marktaandeel winnen, om daarna de geldbuidel open te trekken.”

Wat is volgens u het meest waarschijnlijke vervolg na dit arrest? Want de reacties op de Super League zijn ook erg verdeeld.

VAN DEN BOGAERT. “De komst van alternatieve competities is niet uitgesloten. Maar opvallend is de manier waarop A22 hier victorie kraait, terwijl dit in de eerste plaats een overwinning is voor de clubs. Of de Super League er ook echt komt, valt nog af te wachten. Het zal eerst moeten blijken of hun voorstel goed onthaald wordt. Twaalf topclubs waren al te vinden voor het initiële voorstel, maar het valt te zien hoe de grote groep van clubs hiernaar kijkt.

‘MOGELIJK KRIJGEN WE NOG EEN AANTAL JAREN DE CHAMPIONS LEAGUE TE ZIEN ZOALS WE HEM NU KENNEN, WAARNA EEN HERNIEUWD CONCEPT VAN UEFA WORDT GELANCEERD’

Stefaan Van den Bogaert, hoogleraar Europees recht en docent sportrecht

“Een volgende logische stap is dat de clubs nu met FIFA en UEFA aan tafel gaan zitten om afspraken te maken over de toekomst van Europese voetbalcompetities. Dat kan alle richtingen uitgaan, want op dit moment heeft geen enkele partij eenduidig het antwoord klaar op de vraag hoe de ideale competities er zouden uitzien. Er is veel onvrede. Bijvoorbeeld over de solidariteitsgelden en de manier waarop ze verdeeld worden over de clubs.

“Mogelijk krijgen we nog een aantal jaren de Champions League te zien zoals we hem nu kennen, waarna een hernieuwd concept van UEFA wordt gelanceerd. Het kan ook zijn dat alternatieve competities volledig aan zet komen. Maar we maken ons in ieder geval op voor een korte periode van intens hoog drama en machtspolitiek. Een interessant gegeven is dat Engeland alvast plant wettelijk te voorzien dat clubs verboden zijn om deel te nemen aan de Super League. Dat kan voor nog meer opschudding zorgen.”